

Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Tredje Afdeling)

15. juli 2026 *

»Unionens ansvar uden for kontrakt – EGFL og ELFUL – dom, hvorved en afgørelse fra Kommissionen om udelukkelse fra EU-finansiering af visse udgifter, som medlemsstaterne har afholdt inden for rammerne af EGFL og ELFUL, annulleres – Kommissionens tilbagebetaling af det uberettiget opkrævede beløb – Kommissionens afslag på at betale renter af det for meget opkrævede beløb – forpligtelse til at betale renter – fast kompensation for fratagelsen af rådigheden over det beløb, som uretmæssigt er betalt til Kommissionen – artikel 266 TEUF – tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en bestemmelse, som tillægger borgerne rettigheder«

I sag T-661/24,

Den Tjekkiske Republik ved J. Vlácil, J. Očková og J. Benešová, som befuldmægtigede,

sagsøger,

mod

Europa-Kommissionen ved P. Rossi, J. Hradil og M. Salyková, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

har

RETTEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, K. Kowalik-Bańczyk, og dommerne H. Cassagnabère og T. Pavelin (refererende dommer),

justitssekretær: fuldmægtig J. Čuboň,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter retsmødet den 5. februar 2026,

afsagt følgende

* Processprog: tjekkisk.

Dom

- 1 Med søgsmålet anlagt i henhold til artikel 268 TEUF har Den Tjekkiske Republik i det væsentlige nedlagt påstand om erstatning for det tab, som denne medlemsstat har lidt som følge af Europa-Kommissionens manglende betaling af de renter, der skulle have været betalt som følge af annullationen ved dom af 19. december 2019, Den Tjekkiske Republik mod Kommissionen (T-509/18, EU:T:2019:876), af Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2018/873 af 13. juni 2018 om udelukkelse fra EU-finansiering af visse udgifter, som medlemsstaterne har afholdt inden for rammerne af Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (EUT 2018, L 152, s. 29), hvorved Den Tjekkiske Republik blev pålagt en finansiell korrektion inden for rammerne af ELFUL.

Twistens baggrund

- 2 Kommissionen vedtog den 13. juni 2018 gennemførelsesafgørelse 2018/873. I denne afgørelse fastslog den, at visse udgifter, som Den Tjekkiske Republik havde afholdt inden for rammerne af ELFUL, var blevet afholdt i strid med EU-retten og ikke kunne finansieres under ELFUL på grund af en mangel, der var identificeret i det nationale forvaltnings- og kontrolsystem. Kommissionen anvendte følgelig en fast finansiell korrektion på 5%, der udgjorde et beløb på 151 116,65 EUR (herefter »den omtvistede finansielle korrektion«).
- 3 Den 10. august 2018 gennemførte Kommissionen gennemførelsesafgørelse 2018/873 ved at modregne de beløb, der skulle inddrives som finansielle korrektioner, i den mellemliggende betaling for andet kvartal 2018.
- 4 Ved dom af 19. december 2019, Den Tjekkiske Republik mod Kommissionen (T-509/18, EU:T:2019:876), gav Retten Den Tjekkiske Republik medhold i dennes søgsmål anlagt til prøvelse af gennemførelsesafgørelse 2018/873 og annullerede den nævnte afgørelse, for så vidt som den udelukkede betalinger gennemført af Den Tjekkiske Republik i 2016 inden for rammerne af ELFUL, der udgjorde et beløb på 151 116,65 EUR, fra EU-finansiering.
- 5 Den 16. juni 2020 vedtog Kommissionen gennemførelsesafgørelse (EU) 2020/859 om udelukkelse fra EU-finansiering af visse udgifter, som medlemsstaterne har afholdt inden for rammerne af EGFL og ELFUL (EUT 2020, L 195, s. 59), som fastsatte, at beløbet på 151 116,65 EUR i medfør af dom af 19. december 2019, Den Tjekkiske Republik mod Kommissionen (T-509/18, EU:T:2019:876), skulle tilbagebetales uden tillæg af renter.
- 6 Den 27. oktober 2020 tilbagebetalte Kommissionen beløbet på 151 116,65 EUR til Den Tjekkiske Republik.
- 7 Ved skrivelse af 26. november 2024 anmodede Den Tjekkiske Republik Kommissionen om at betale renter for perioden fra den 10. august 2018, hvor den omtvistede finansielle korrektion blev gennemført, til den 27. oktober 2020, hvor Kommissionen tilbagebetalte de beløb, der var genstand for denne finansielle korrektion. De renter, som Den Tjekkiske Republik krævede betalt, beløb sig til mindst 11 722,93 EUR og svarede til en rentesats på 3,5% af det beløb på 151 116,65 EUR, som Kommissionen havde tilbagebetalt. Den krævede rentesats svarede til den sats, som Den Europæiske Centralbank (ECB) anvendte ved sine primære markedsoperationer mellem den 10. august 2018 og den 27. oktober 2020, forhøjet med tre og et halvt procentpoint.

Parternes påstande

- 8 Den Tjekkiske Republik har i det væsentlige nedlagt følgende påstande:
- Kommissionen tilpligtes at betale Den Tjekkiske Republik en erstatning på 11 722,93 EUR for det tab, som denne medlemsstat har lidt som følge af Kommissionens afslag på at betale renter af beløbet på 151 116,65 EUR for perioden fra den 10. august 2018 til den 27. oktober 2020.
 - Kommissionen tilpligtes at betale morarenter på denne erstatning fra datoen for afsigelsen af den kommende dom og til fuldstændig betaling sker på grundlag af den af ECB fastsatte rentesats ved sine primære markedsoperationer, forhøjet med tre og et halvt procentpoint.
 - Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
- 9 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:
- Frifindelse.
 - Subsidiært, såfremt Retten måtte fastslå, at betingelserne for, at den ifalder ansvar uden for kontraktforhold, er opfyldt i den foreliggende sag, anvendes den sats for udligningsrenter, der er fastsat i artikel 109 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT 2018, L 193, s. 1).
 - Den Tjekkiske Republik tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Retlige bemærkninger

Opfyldelse af betingelserne for, at der ifaldes ansvar uden for kontraktforhold

- 10 Den Tjekkiske Republik har til støtte for sit erstatningssøgsmål i det væsentlige påberåbt sig dom af 11. juni 2024, Kommissionen mod Deutsche Telekom (C-221/22 P, EU:C:2024:488), med henblik på at gøre gældende, at artikel 266, stk. 1, TEUF kræver, at tilbagebetalingen til medlemsstaten af korrektionsbeløbet efter annullationen af en afgørelse fra Kommissionen om pålæggelse af en finansiell korrektion inden for rammerne af ELFUL skal tillægges renter. Ifølge Den Tjekkiske Republik udgør betaling af renter en nødvendig foranstaltning til opfyldelse af en dom, hvorved en afgørelse om finansiell korrektion er annulleret, der har til formål at yde en fast kompensation for fratagelsen af rådigheden over de beløb, der er genstand for den finansielle korrektion. Den har gjort gældende, at der skal betales renter for hele perioden fra datoen for den uretmæssige betaling til datoen, hvor beløbet betales tilbage til medlemsstaten.
- 11 Den Tjekkiske Republik har gjort gældende, at Kommissionens afslag på at betale renter udgør en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af artikel 266, stk. 1, TEUF, der kan medføre, at Unionen ifalder erstatningsansvar uden for kontraktforhold.

- 12 Som svar på Kommissionens argumenter har Den Tjekkiske Republik principalt gjort gældende, at en afgørelse om en finansiel korrektion fratager medlemsstaten muligheden for at råde over de beløb, der er genstand for den nævnte korrektion, og har tilføjet, at de udgifter, der udelukkes i forbindelse med en sådan finansiel korrektion, skal finansieres over medlemsstatens eget budget.
- 13 Den Tjekkiske Republik har navnlig hævdet, at det ikke er korrekt at lægge til grund, at de beløb, som Kommissionen havde stillet til rådighed som forfinansiering, gjorde det muligt at kompensere for den manglende rådighed over de beløb, der blev tilbagebetalt til Kommissionen som følge af en afgørelse om pålæggelse af en finansiel korrektion. Den har i denne forbindelse fremhævet, at formålet med en finansiel korrektion netop er at udelukke visse udgifter fra EU-finansiering. Så længe en afgørelse fra Kommissionen, hvorved der pålægges en sådan finansiel korrektion, ikke er annulleret, kan medlemsstaten således ikke anvende EU-midler til at finansiere den udgift, der er udelukket.
- 14 Den Tjekkiske Republik har tilføjet, at når Kommissionen beslutter at udelukke visse beløb fra EU-finansiering, er medlemsstaten i praksis forpligtet til at dække dette underskud over sit eget budget. Den har præciseret, at de udelukkede beløb i den foreliggende sag allerede var blevet udbetalt til landbrugerne og ikke skulle tilbagebetales af de pågældende støttemodtagere.
- 15 Desuden er den omstændighed, at en afgørelse om finansiel korrektion henhører under ordningen for delt forvaltning mellem Kommissionen og medlemsstaten, ikke relevant. Der kan betales renter, når afgørelsen om finansielle korrektioner er en myndighedsakt fra Kommissionen, hvorved denne har beføjelse til at tvinge medlemsstaten til at tilbagebetale visse midler.
- 16 Den Tjekkiske Republik har præciseret, at betingelserne om, at der skal foreligge en skade og en årsagsforbindelse, ligeledes er opfyldt. Den har gjort gældende, at den lidte skade består i manglende betaling af renter for hele perioden fra datoen for betalingen af det uberettiget inddrevne beløb til tilbagebetalingen af dette.
- 17 Kommissionen har bestridt Den Tjekkiske Republiks argumenter.

Indledende bemærkninger

- 18 I den ordning for domstolskontrol, der er fastsat i traktaterne, kan den forpligtelse, der følger af artikel 266, stk. 1, TEUF, opfyldes ved et annulationssøgsmål i henhold til artikel 263 TEUF eller ved et passivitetssøgsmål i henhold til artikel 265 TEUF, idet borgerne ligeledes kan anlægge sag ved Unionens retsinstanser om ansvar uden for kontraktforhold i henhold til artikel 268 TEUF og artikel 340, stk. 2, TEUF (jf. kendelse af 22.12.2022, British Airways mod Kommissionen, T-480/21, ikke trykt i Sml., EU:T:2022:863, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis).
- 19 I henhold til artikel 340, stk. 2, TEUF skal Unionen for så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, erstatte skader forvoldt af dets institutioner eller af dets ansatte under udøvelsen af deres hverv.
- 20 Det fremgår af fast retspraksis, at Unionens ansvar uden for kontraktforhold forudsætter, at tre betingelser er opfyldt, nemlig at der foreligger en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en EU-retlig regel, som har til formål at tillægge borgerne rettigheder, at der foreligger et virkeligt

tab, og at der er en årsagsforbindelse mellem tilsidesættelsen af den forpligtelse, der påhviler den, som har udstedt retsakten, og de skadelidtes tab (jf. dom af 10.9.2019, HTTS mod Rådet, C-123/18 P, EU:C:2019:694, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).

- 21 Så snart en af de ovenfor i præmis 20 nævnte betingelser ikke er opfyldt, må sagsøgte frifindes i det hele, uden at det er nødvendigt at undersøge de øvrige betingelser for at pålægge Unionen ansvar uden for kontraktforhold. I øvrigt er Unionens retsinstanser ikke forpligtet til at undersøge disse betingelser i en bestemt rækkefølge (jf. dom af 5.9.2019, Den Europæiske Union mod Guardian Europe og Guardian Europe mod Den Europæiske Union, C-447/17 P og C-479/17 P, EU:C:2019:672, præmis 148 og den deri nævnte retspraksis).

Spørgsmålet, om der foreligger en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse

- 22 Det fremgår af artikel 266, stk. 1, TEUF, at den institution, fra hvilken en annulleret retsakt hidrører, har pligt til at gennemføre de foranstaltninger, der er nødvendige til opfyldelse af den dom, hvorved retsakten er erklæret ugyldig, med virkning *ex tunc* (dom af 11.6.2024, Kommissionen mod Deutsche Telekom, C-221/22 P, EU:C:2024:488, præmis 51).
- 23 Forpligtelsen i henhold til artikel 266, stk. 1, TEUF til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at ophæve virkningerne af de konstaterede ulovlige forhold, kan, såfremt retsakten allerede er gennemført, indebære, at sagsøgerens retsstilling skal genoprettes til den, vedkommende befandt sig i inden retsaktens vedtagelse (dom af 10.2.2001, Corus UK mod Kommissionen, T-171/99, EU:T:2001:249, præmis 50).
- 24 Som det fremgår af præmis 52 i dom af 11. juni 2024, Kommissionen mod Deutsche Telekom (C-221/22 P, EU:C:2024:488), og den deri nævnte retspraksis, udgør betaling af renter en foranstaltning til opfyldelse af en annullationsdom, der skal vedtages af Kommissionen, som omhandlet i artikel 266, stk. 1, TEUF, for så vidt som den har til formål at yde en fast kompensation for ikke at kunne råde over en fordring.
- 25 Den forpligtelse, som en national myndighed, en EU-institution, et EU-organ, -kontor eller -agentur har til at tilbagebetale pengebeløb, der er opkrævet i strid med EU-retten, og til at forhøje tilbagebetalingen med renter, der dækker hele perioden fra datoen for indbetalingen af disse beløb til datoen for deres tilbagebetaling, er desuden udtryk for et generelt princip om tilbagesøgning af uretmæssigt udbetalte beløb (dom af 11.6.2024, Kommissionen mod Deutsche Telekom, C-221/22 P, EU:C:2024:488, præmis 56).
- 26 Som det fremgår af præmis 62 i dom af 11. juni 2024, Kommissionen mod Deutsche Telekom (C-221/22 P, EU:C:2024:488), og i det væsentlige af præmis 103 og 104 i dom af 20. januar 2021, Kommissionen mod Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39), råder en EU-institution eller et EU-organ, -kontor eller -agentur, der i henhold til artikel 266, stk. 1, TEUF er forpligtet til at lægge renter til tilbagebetalingen af et bestemt pengebeløb, ikke over nogen skønsmargen med hensyn til muligheden for at betale disse renter, således at den blotte tilsidesættelse af EU-retten, der består i en nægtelse af at betale de pågældende renter, er tilstrækkelig til at godtgøre, at der foreligger en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af denne ret, der kan medføre, at Unionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold.

- 27 Endelig er de renter, der skal betales i henhold til artikel 266, stk. 1, TEUF for at kompensere for fratagelsen af rådigheden over det pågældende beløb, »faste«, således at en EU-institution eller et EU-organ, -kontor eller -agentur ikke kan unddrage sig denne forpligtelse med den begrundelse, at sagsøgeren ikke har ført tilstrækkeligt bevis for, at der foreligger en skade (dom af 11.6.2024, Kommissionen mod Deutsche Telekom, C-221/22 P, EU:C:2024:488, præmis 62).
- 28 I den foreliggende sag annullerede Retten ved dom af 19. december 2019, Den Tjekkiske Republik mod Kommissionen (T-509/18, EU:T:2019:876), gennemførelsesafgørelse 2018/873, hvorved Kommissionen i henhold til artikel 52, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 352/78, (EF) nr. 165/94, (EF) nr. 2799/98, (EF) nr. 814/2000, (EF) nr. 1290/2005 og (EF) nr. 485/2008 (EUT 2013, L 347, s. 549) pålagde den omtvistede finansielle korrektion, der udelukkede beløbet på 151 116,65 EUR fra den finansiering, der var udbetalt til Den Tjekkiske Republik inden for rammerne af ELFUL.
- 29 Først skal den retlige ramme, hvori en finansiell korrektion, der er blevet pålagt på grundlag af artikel 52, stk. 1, i forordning nr. 1306/2013, indgår, undersøges, inden der foretages en analyse af, om Kommissionen var forpligtet til at betale renter til Den Tjekkiske Republik som følge af annullationen af afgørelsen om den omtvistede finansielle korrektion.
- *Den retlige ramme for en finansiell korrektion, der er pålagt på grundlag af artikel 52, stk. 1, i forordning nr. 1306/2013*
- 30 Det skal for det første bemærkes, at ELFUL i henhold til artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 1306/2013 udgør en del af Unionens almindelige budget. Som fastsat i nævnte forordnings artikel 5 finansierer ELFUL Unionens finansielle støtte til programmer for udvikling af landdistrikterne, som gennemføres i overensstemmelse med EU-retten vedrørende støtte til udvikling af landdistrikterne.
- 31 For det andet skal det fremhæves, at ELFUL i henhold til artikel 5 i forordning nr. 1306/2013 og artikel 4, stk. 7, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, ELFUL og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 (EUT 2013, L 347, s. 320) gennemføres med delt forvaltning mellem medlemsstaterne og Unionen. I overensstemmelse med artikel 317 TEUF gennemfører Kommissionen inden for rammerne af delt forvaltning budgettet i samarbejde med medlemsstaterne på eget ansvar og inden for rammerne af de givne bevillinger. Medlemsstaterne samarbejder med Kommissionen med henblik på at sikre, at bevillingerne anvendes i overensstemmelse med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning.
- 32 Artikel 63, stk. 1, i forordning 2018/1046 præciserer i denne henseende, at når Kommissionen gennemfører budgettet ved delt forvaltning, delegeres der opgaver i tilknytning til budgetgennemførelsen til medlemsstaterne.
- 33 Som det fremgår af artikel 6-10 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og om ophævelse af Rådets forordning (EF)

nr. 1698/2005 (EUT 2013, L 347, s. 487), gennemføres ELFUL-budgettet af medlemsstaterne inden for rammerne af programmer for udvikling af landdistrikter, som hver medlemsstat forelægger Kommissionen til godkendelse.

- 34 I forbindelse med gennemførelsen af disse programmer for udvikling af landdistrikterne forvaltes udvælgelsen af operationer, der finansieres under ELFUL, i overensstemmelse med artikel 49 i forordning nr. 1305/2013 på medlemsstatsplan. Artikel 7 i forordning nr. 1306/2013 bestemmer ligeledes, at forvaltningen af og kontrollen med ELFUL-udgifterne, herunder betalingen af de nævnte udgifter, foretages på medlemsstatsplan. Som det nærmere bestemt fremgår af artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 1306/2013, af nævnte forordnings artikel 36, stk. 1 og 2, og af artikel 22 i gennemførelsesforordning (EU) nr. 908/2014 af 6. august 2014 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 1306/2013 for så vidt angår betalingsorganer og andre organer, økonomisk forvaltning, regnskabsafslutning, regler om kontroller, sikkerhedsstillelse og åbenhed (EUT 2014, L 255, s. 59), foretages betalingerne til støttemodtagerne af medlemsstaterne og godtgøres derefter kvartalsvis af Kommissionen på grundlag af en udgiftsanmeldelse.
- 35 Endelig skal det fremhæves, at de midler, der er nødvendige til dækning af ELFUL-udgifterne, i henhold til artikel 34 i forordning nr. 1306/2013 stilles til rådighed for medlemsstaterne i form af forfinansiering, mellemliggende betalinger og betaling af en saldo.
- 36 Efter at et program for udvikling af landdistrikterne er blevet godkendt, udbetaler Kommissionen først, i overensstemmelse med artikel 35, stk. 1, i forordning nr. 1306/2013 og artikel 81, stk. 1, i forordning nr. 1303/2013, den første forfinansiering for hele programmeringsperioden. I overensstemmelse med artikel 35, stk. 3, i forordning nr. 1306/2013 anvendes de renter, der påløber forfinansieringen, til det pågældende program for udvikling af landdistrikterne, og fratrækkes de offentlige udgifter, som er angivet i den endelige udgiftsanmeldelse, ved programmets afslutning. I henhold til artikel 35, stk. 4, i forordning nr. 1306/2013 clearers det samlede forfinansieringsbeløb desuden, inden programmet for udvikling af landdistrikterne afsluttes.
- 37 Artikel 81, stk. 2, i forordning nr. 1303/2013 præciserer, at den første forfinansiering kun må anvendes til betalinger til støttemodtagerne som led i gennemførelsen af programmet. Den stilles straks til rådighed for det ansvarlige organ til dette formål.
- 38 Som det fremgår af 70. betragtning til forordning nr. 1303/2013 og af 25. betragtning til forordning nr. 1306/2013, udbetales forfinansieringen netop til medlemsstaterne, således at de råder over EU-midlerne allerede fra iværksættelsen af programmet for udvikling af landdistrikterne. Formålet med forfinansiering er at sikre et regelmæssigt flow af betalinger til støttemodtagerne.
- 39 Derefter foretages der kvartalsvise mellemliggende betalinger i overensstemmelse med artikel 36 i forordning nr. 1306/2013 med henblik på godtgørelse af de udgifter, der faktisk er afholdt af medlemsstatens betalingsorganer under ELFUL.
- 40 Endelig fastsætter artikel 37 i forordning nr. 1306/2013, at saldoen betales ved programmets afslutning.
- 41 For det tredje bestemmer artikel 52, stk. 1, i forordning nr. 1306/2013, at når de udgifter, der er omfattet af ELFUL, ikke er afholdt i overensstemmelse med EU-retten, foretager Kommissionen finansielle korrektioner ved at vedtage gennemførelsesretsakter, der afgør, hvilke beløb der skal

udelukkes fra Unionens finansiering. I henhold til artikel 85, stk. 1, i forordning nr. 1303/2013 annullerer Kommissionen, når den foretager en sådan finansiel korrektion, hele eller en del af EU-bidraget til et program for udvikling af landdistrikterne og foretager inddrivelse fra medlemsstaten for at udelukke allerede afholdte udgifter, som overtræder gældende ret, fra EU-støtte.

- 42 Det følger af artikel 34, stk. 8, andet afsnit, i forordning nr. 908/2014, at når en afgørelse om pålæggelse af en finansiel korrektion vedtages i henhold til artikel 52 i forordning nr. 1306/2013, foretager Kommissionen fradragene i EU-finansieringen i den første betaling, som medlemsstaten har indgivet en udgiftsanmeldelse for, efter at den nævnte afgørelse er truffet.
- 43 Det skal i øvrigt også bemærkes, at medlemsstaterne i henhold til artikel 54 i forordning nr. 1306/2013, bortset fra de i denne artikel fastsatte undtagelser, har pligt til at anmode støttemodtagerne om tilbagebetaling af uretmæssige betalinger som følge af uregelmæssigheder eller forsømmelighed. Ifølge den nævnte forordnings artikel 56 gentildeles beløb fra Unionen, der finansieres under ELFUL, og som bliver annulleret, og inddrevne beløb samt de påløbne renter det pågældende program. Dog kan medlemsstaten kun genanvende de annullerede eller inddrevne unionsmidler til en foranstaltning under det samme program for udvikling af landdistrikterne, og under forbehold af at de pågældende midler ikke gentildeles foranstaltninger, der har været genstand for en finansiel justering. Efter afslutningen af et program for udvikling af landdistrikterne refunderer medlemsstaten de inddrevne beløb til Unionens budget.

– Forpligtelsen til at lægge renter til tilbagebetalingen af en finansiel korrektion

- 44 Det er i lyset af den retlige ramme, der er redegjort for ovenfor i præmis 30-43, at det skal undersøges, om den automatiske og ubetingede forpligtelse til at betale renter i henhold til artikel 266, stk. 1, TEUF, således som den følger af den ovenfor i præmis 23-27 anførte retspraksis, er bindende for Kommissionen – således som Den Tjekkiske Republik har gjort gældende – i det specifikke tilfælde, hvor en afgørelse om pålæggelse af en finansiel korrektion i forbindelse med ELFUL er blevet annulleret.
- 45 Det skal for det første bemærkes, at forpligtelsen til at betale renter, således som den fremgår af den retspraksis, der er redegjort for ovenfor i præmis 23-27, og navnlig af dom af 11. juni 2024, Kommissionen mod Deutsche Telekom (C-221/22 P, EU:C:2024:488), blev fastslået i en sammenhæng, der adskiller sig fra den foreliggende sag, hvor et beløb uretmæssigt var blevet inddrevet fra en borger. Som det fremgår af præmis 53-56 i dom af 11. juni 2024, Kommissionen mod Deutsche Telekom (C-221/22 P, EU:C:2024:488), vedrører forpligtelsen til at lægge renter til tilbagebetalingen, således som den fremgår af retspraksis, situationen, hvor en »borger« uretmæssigt har betalt et beløb i form af en bøde, en sanktion, en tvangsbøde, en afgift, en skat eller en anden betaling til en EU-institution eller en medlemsstats myndigheder. Disse betragtninger vedrører således en borgers ret til at opnå betaling af renter som kompensation for den manglende rådighed over et beløb, som forvaltningen uretmæssigt har inddrevet.
- 46 Som det fremgår af de ovenfor i præmis 30-34 anførte betragtninger, uddelegeres gennemførelsen af det EU-budget, der er afsat til ELFUL, og gennemførelsen af denne EU-fond inden for rammerne af delt forvaltning til medlemsstaterne, som derfor ikke kan sidestilles med borgere.
- 47 Desuden er medlemsstaterne, som det fremgår af de ovenfor i præmis 30-34 anførte betragtninger, ikke støttemodtagerne af udgifterne under ELFUL. Medlemsstaterne er således ved delt forvaltning ansvarlige for forvaltningen og gennemførelsen af EU-midler. Som

Kommissionen med rette har gjort gældende, tilbagebetaler en medlemsstat, når den skal tilbagebetale beløb i forbindelse med en finansiel korrektion, følgelig de EU-midler, som den har fået stillet til rådighed med henblik på forvaltningen af ELFUL.

- 48 Henset til disse omstændigheder skal det derfor fastslås, at situationen i den foreliggende sag, i modsætning til hvad Den Tjekkiske Republik har hævdet, adskiller sig fra de situationer, der er omhandlet i præmis 53-56 i dom af 11. juni 2024, Kommissionen mod Deutsche Telekom (C-221/22 P, EU:C:2024:488). De betragtninger, der er anført i ovennævnte dom, tager ikke hensyn til arten af forholdet mellem medlemsstaterne og Kommissionen, til de særlige forhold, der er forbundet med delt forvaltning, eller til den omstændighed, at medlemsstaterne, på grundlag af delegation, stiller EU-midlerne til rådighed. Disse betragtninger finder således ikke direkte anvendelse, når der er tale om annullation af en afgørelse, hvorved en medlemsstat pålægges en finansiel korrektion.
- 49 For det andet skal det bemærkes, at en automatisk og ubetinget forpligtelse til at betale renter, således som det fremgår af den retspraksis, der er redegjort for ovenfor i præmis 24-27, implicit, men nødvendigvis, forudsætter, at adressaten for en afgørelse, der pålægger denne at betale et beløb til en institution, som følge af annullationen af denne afgørelse lider et faktisk og vist tab på grund af fratagelsen af rådigheden over det beløb, der skal tilbagebetales til den pågældende.
- 50 Som det fremgår af de betragtninger, der er redegjort for ovenfor i præmis 35-43, indgår en finansiel korrektion som den omtvistede finansielle korrektion imidlertid i en kompleks helhed af finansielle flow, der finder sted, så længe gennemførelsen af programmet for udvikling af landdistrikterne varer. Til forskel fra de situationer, der er omhandlet i præmis 52, 55 og 56 i dom af 11. juni 2024, Kommissionen mod Deutsche Telekom (C-221/22 P, EU:C:2024:488), er det i denne sammenhæng ikke sikkert, at annullationen af en afgørelse om en finansiel korrektion automatisk indebærer, at medlemsstaten fratages rådigheden over det beløb, der er genstand for den finansielle korrektion.
- 51 For det første råder medlemsstaterne – således som det fremgår af præmis 35 og 38 ovenfor – over en forfinansiering til at afholde ELFUL-udgifterne, herunder de udgifter, der senere er genstand for en finansiel korrektion. Medlemsstaterne er derfor principielt ikke forpligtet til at bruge deres egne midler til at afholde ELFUL-udgifterne.
- 52 Som Kommissionen har anført i sine skriftlige indlæg, gør den omstændighed, at der med de mellemliggende betalinger stilles supplerende bevillinger til rådighed for medlemsstaten, det muligt at tilføre nye midler til de likvide midler, der oprindeligt udgjordes af det beløb, der blev udbetalt som forfinansiering. Dette indebærer, at det oprindelige forfinansieringsbeløb er til rådighed til at finansiere nye ELFUL-udgifter, som medlemsstaten har afholdt, med midler, der er stillet til rådighed af Unionen, uden at medlemsstaten i princippet er forpligtet til faktisk at bruge sine egne finansielle midler til at dække disse udgifter.
- 53 For det andet indebærer en finansiel korrektion ikke nødvendigvis, at medlemsstaten skal foretage en betaling til Kommissionen, som den trækker direkte fra sine nationale midler. Som anført i præmis 42 ovenfor fradrages den finansielle korrektion i henhold til artikel 34, stk. 8, andet afsnit, i forordning nr. 908/2014 i de mellemliggende betalinger eller betalingen af saldoen, som Kommissionen foretager som godtgørelse for andre udgifter, der er afholdt af medlemsstaten inden for rammerne af programmet for udvikling af landdistrikterne.

- 54 Når beløbet for en finansiel korrektion fradrages i en mellemliggende betaling, reduceres de likvide midler, der oprindeligt udgøres af forfinansieringen, og som medlemsstaten faktisk har til rådighed til finansiering af fremtidige ELFUL-udgifter, således med beløbet for den nævnte korrektion.
- 55 I denne forbindelse skal det bemærkes, at den blotte reduktion af det forfinansieringsbeløb, der faktisk er til rådighed til finansiering af ELFUL-udgifter, ikke i sig selv kan sidestilles med en fragtage af medlemsstatens rådighed over en del af sine nationale midler.
- 56 Som Kommissionen og Den Tjekkiske Republik har bekræftet i retsmødet, følger det således dels af artikel 35, stk. 3, i forordning nr. 1306/2013, at det ikke er hensigten, at det beløb, der udbetales som forfinansiering, skal generere renter til gavn for medlemsstaterne. Dels skal forfinansieringsbeløbet i henhold til artikel 35, stk. 4, i forordning nr. 1306/2013 under alle omstændigheder clear, inden programmet for udvikling af landdistrikterne afsluttes. Denne regnskabsafslutningsprocedure består i, at de udgifter, som medlemsstaten har anmeldt, afholdes af det beløb, der er stillet til rådighed som forfinansiering, i stedet for at der foretages en godtgørelse i form af en mellemliggende betaling eller betaling af saldoen. Kommissionen inddriver således først den resterende forfinansiering fra medlemsstaten ved programmets afslutning, såfremt det udbetalte forfinansieringsbeløb ikke er opbrugt.
- 57 For det tredje har medlemsstaterne – som anført ovenfor i præmis 43 – principielt pligt til fra støttemodtagerne at tilbagesøge uretmæssigt udbetalte beløb som følge af uregelmæssigheder eller forsømmelighed, der kan tilskrives de nævnte modtagere. Såfremt medlemsstaten inddriver de beløb, der er genstand for en finansiel korrektion, som Kommissionen har pålagt en medlemsstat, fra støttemodtageren, kan påleggelsen af den finansielle korrektion under alle omstændigheder ikke medføre, at medlemsstaten fratages rådigheden over en del af sine nationale finansielle midler.
- 58 Da det ikke er sikkert, hvilken indvirkning en finansiel korrektion har på medlemsstatens nationale midler, kan det følgelig ikke udledes af dom af 11. juni 2024, Kommissionen mod Deutsche Telekom (C-221/22 P, EU:C:2024:488), at Kommissionen er underlagt en principiel, absolut og ubetinget forpligtelse, således som det blev fastslået i denne dom, til automatisk at betale renter for at opfylde en dom, hvorved en afgørelse om en finansiel korrektion inden for rammerne af ELFUL annulleres.
- 59 Denne konklusion kan ikke drages i tvivl af Den Tjekkiske Republiks argumenter.
- 60 I modsætning til hvad Den Tjekkiske Republik har gjort gældende, kan den omstændighed, at Kommissionen i isolerede tilfælde af egen drift har lagt renter til en tilbagebetaling af finansielle korrektioner, således ikke godtgøre, at en sådan forpligtelse automatisk og ubetinget påhviler Kommissionen i henhold til artikel 266, stk. 1, TEUF, når en afgørelse om en finansiel korrektion annulleres.
- 61 I øvrigt – i modsætning til hvad Den Tjekkiske Republik har gjort gældende – er den omstændighed, at en afgørelse om anvendelse af en finansiel korrektion er bindende for den pågældende medlemsstat, desuden ikke tilstrækkelig til at fastslå, at der skal betales renter, såfremt denne afgørelse annulleres. Såfremt en sådan argumentation blev lagt til grund, ville der således ikke blive taget hensyn til den omstændighed, at der alene skal betales renter i henhold til artikel 266, stk. 1, TEUF, for så vidt som de har til formål at kompensere for fratagelsen af rådigheden over det beløb, der skal tilbagebetales.

– *Den manglende forpligtelse til at betale renter i den foreliggende sag*

- 62 I den foreliggende sag har Den Tjekkiske Republik gjort gældende, at eftersom betalingerne allerede var blevet foretaget til støttemodtagerne og ikke kunne inddrives, efter at den omtvistede finansielle korrektion var blevet pålagt, medførte denne korrektion, at Den Tjekkiske Republik blev frataget rådigheden over det tilsvarende beløb.
- 63 Det er imidlertid for det første ubestridt, at forfinansieringen blev stillet til rådighed for Den Tjekkiske Republik med et beløb på 69 170 219,88 EUR i 2015 og 2016.
- 64 Som Kommissionen har gjort gældende, blev der desuden tilført nye midler til de likvide midler, som oprindeligt udgjordes af forfinansieringen, hver gang Den Tjekkiske Republik modtog godtgørelse af udgifter afholdt inden for rammerne af ELFUL i form af mellemliggende betalinger, således at disse midler igen var til rådighed til finansiering af de nye ELFUL-udgifter, som blev afholdt af denne medlemsstat, hvorved Den Tjekkiske Republik ikke har godtgjort, at den var tvunget til faktisk at bruge sine egne nationale midler til at afholde de pågældende udgifter.
- 65 For det andet blev den omtvistede finansielle korrektion, således som det fremgår af bilag A.1 til stævningen, fradraget i den mellemliggende betaling, der blev udbetalt til Den Tjekkiske Republik til gennemførelsen af programmet for udvikling af landdistrikterne for tredje kvartal 2018. Den omtvistede finansielle korrektion indebar således ikke, at Den Tjekkiske Republik skulle foretage en betaling til Kommissionen ved brug af sine egne finansielle midler.
- 66 For det tredje skal det fremhæves, at det beløb, som Kommissionen stillede til rådighed for Den Tjekkiske Republik som forfinansiering, reduceret med beløbet svarende til den omtvistede finansielle korrektion, principielt fortsat var til rådighed i perioden fra den 10. august 2018 til den 27. oktober 2020, hvor den nævnte finansielle korrektion blev gennemført. Det er således ubestridt, at proceduren for clearing af forfinansieringen, der er fastsat i artikel 35, stk. 4, i forordning nr. 1306/2013, i den foreliggende sag først blev indledt i 2023.
- 67 For det fjerde har Den Tjekkiske Republik, bl.a. i sine svar på de spørgsmål, som Retten har stillet via en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse og i retsmødet, ikke fremlagt nogen oplysninger, der gør det muligt at lægge til grund, at forfinansieringen ikke var til rådighed, eller at den var utilstrækkelig, og heller ingen andre oplysninger, der kan godtgøre, at Den Tjekkiske Republik faktisk måtte bruge sine nationale midler til at kompensere for godtgørelsen af de udgifter, der midlertidigt var blevet erklæret ikkestøtteberettigede på grundlag af den omtvistede finansielle korrektion.
- 68 For det første kan det ikke på grundlag af de beviser, som Den Tjekkiske Republik har fremlagt til støtte for sin stævning, dvs. rapporten om den mellemliggende betaling vedrørende tredje kvartal 2018, det tilsvarende kontoudtog fra landbrugsministeriet af 10. august 2018 og et kontoudtog fra landbrugsministeriet af 27. oktober 2020, fastslås, at Den Tjekkiske Republik faktisk har anvendt nationale midler. Disse dokumenter viser udelukkende den modregning, som Kommissionen foretog i forbindelse med den mellemliggende betaling i tredje kvartal 2018, samt tilbagebetalingen af beløbet svarende til den omtvistede finansielle korrektion i 2020.
- 69 For det andet har Den Tjekkiske Republik fremlagt to regnskabsdokumenter i bilag E.1 og E.2. Det fremgår af disse to dokumenter, at beløbet vedrørende den omtvistede finansielle korrektion i to på hinanden følgende regnskaber blev bogført som en »forpligtelse med en reduktion i

indtægterne» og derefter som et »tilgodehavende med en stigning i indtægterne« i det tjekkiske landbrugsministeriums regnskaber. Bogføringen af beløbet svarende til den omtvistede finansielle korrektion i landbrugsministeriets regnskaber kan imidlertid ikke fortolkes således, at den nævnte finansielle korrektion blev finansieret ved brug af Den Tjekkiske Republiks nationale midler. Det kan således ikke ud fra denne bogføring i sig selv fastslås, at Den Tjekkiske Republik faktisk måtte anvende sine egne midler for at kompensere for den midlertidige reduktion i de disponible midler som følge af den omtvistede finansielle korrektion, der senere blev annulleret.

- 70 Den Tjekkiske Republik har desuden gjort gældende, at den i praksis ikke udnytter forfinansieringerne, og at den derfor er nødsaget til at dække beløbet svarende til den finansielle korrektion med sine egne nationale midler. Det skal imidlertid fastslås, at eftersom de forfinansieringer, som den rådede over – i mangel af modstridende beviser – altid har været tilstrækkelige til at dække de ELFUL-udgifter, som Den Tjekkiske Republik havde afholdt i den relevante periode, udgør den manglende udnyttelse af forfinansieringen alene Den Tjekkiske Republiks valg. Den kan derfor ikke gøre gældende, at den var nødsaget til at dække beløbet for den omtvistede finansielle korrektion ved brug af sine egne nationale midler.
- 71 De ovenstående konstateringer drages ikke i tvivl af Den Tjekkiske Republiks argument om, at artikel 85 i forordning nr. 1303/2013 samt artikel 52 og artikel 81, stk. 2, i forordning nr. 1306/2013 er til hinder for, at forfinansieringen anvendes til at finansiere den omtvistede finansielle korrektion.
- 72 Det er således ikke et spørgsmål om at fastslå, at den omtvistede finansielle korrektion finansieres direkte af det beløb, der er stillet til rådighed som forfinansiering, men at Den Tjekkiske Republik ikke reelt var nødsaget til at bruge nationale midler til at kompensere for reduktionen af de midler, den havde til rådighed, som følge af den nævnte finansielle korrektion. Eftersom beløbet svarende til den omtvistede finansielle korrektion var lavere end restbeløbet af den forfinansiering, som Den Tjekkiske Republik havde til rådighed, fratog den således ikke denne medlemsstat muligheden for at anvende det resterende forfinansieringsbeløb, som var til rådighed til at finansiere de øvrige udgifter inden for rammerne af ELFUL. Som det fremgår af præmis 69 ovenfor, har Den Tjekkiske Republik desuden ikke godtgjort, at den var tvunget til at bruge sine egne midler til at kompensere for den finansielle korrektion, indtil den blev annulleret og i sidste ende tilbagebetalt. I modsætning til hvad Den Tjekkiske Republik har gjort gældende, rejser de ovenfor i præmis 71 anførte bestemmelser desuden ikke tvivl om, at forfinansieringen oprindeligt kunne anvendes til at finansiere ELFUL-udgifterne, inden de blev genstand for den omtvistede finansielle korrektion.
- 73 Henset til samtlige ovenstående betragtninger, og til trods for at de beløb, der var genstand for den omtvistede finansielle korrektion, ikke blev inddrevet fra støttemodtagerne, kan det ikke fastslås, at den omtvistede finansielle korrektion førte til, at Den Tjekkiske Republik faktisk brugte nationale midler, og så meget desto mindre til, at denne medlemsstat blev frataget rådigheden over det beløb, der svarede til denne finansielle korrektion.
- 74 Følgelig var betaling af renter ikke en gennemførelsesforanstaltning, som Kommissionen skulle træffe som følge af dom af 19. december 2019, Den Tjekkiske Republik mod Kommissionen (T-509/18, EU:T:2019:876), i overensstemmelse med de forpligtelser, der påhviler den i henhold til artikel 266, stk. 1, TEUF.

- 75 Eftersom Kommissionen ikke er forpligtet til at betale renter i den foreliggende sag, begik den under disse omstændigheder – ved ikke at lægge renter til tilbagebetalingen af den omtvistede finansielle korrektion – ikke en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af artikel 266, stk. 1, TEUF, der kan medføre, at Unionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold.
- 76 Den første betingelse for, at Unionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold, dvs. at der foreligger en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en EU-retlig regel, som tillægger borgerne rettigheder, er derfor ikke opfyldt. I overensstemmelse med den retspraksis, der er redegjort for ovenfor i præmis 21, er denne konstatering i sig selv tilstrækkelig til at udelukke, at Unionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold.
- 77 Følgelig skal Kommissionen frifindes.

Sagsomkostninger

- 78 I henhold til artikel 134, stk. 1, i Rettens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Den Tjekkiske Republik har tabt sagen, bør det pålægges denne at betale sagsomkostningerne i overensstemmelse med Kommissionens påstand herom.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer

RET TEN (Tredje Afdeling):

1) Europa-Kommissionen frifindes.

2) Den Tjekkiske Republik betaler sagsomkostningerne.

Kowalik-Bańczyk

Cassagnabère

Pavelin

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 15. juli 2026.

Underskrifter